

РЕШЕНИЕ

№ 551

гр. Варна, 21.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 17 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Иван Стойнов

при участието на секретаря Валентина М. Милчева
като разгледа докладваното от Иван Стойнов Гражданско дело № 20223110106634 по описа за 2022 година

Производството е образувано по подадена искова молба от Ш. С. И., ЕГН *****, с адрес:*** с която срещу ***, със седалище и адрес на управление: гр. *** е предявен частичен осъдителен иск за ОСЪЖДАНЕ на ответника да заплати на ищеца сумата от 100 лв. /сто лева/, част от сумата от 3 409,82 лв., представляваща дължимо застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в увреждане на задна броня, лйсна лява задна броня, лйсна дясна задна броня, капачка теглич задна броня, врата на багажник, стоп десен, калник заден десен, стоп ляв, престилка задна, греда напречна багажник и амортизьор задна броня PVC на собствения на ищеца лек автомобил марка „Пежо 307“, с рег. № В 7906 ВК, причинени в резултат на реализирано на 16.10.2021 г. в гр. Варна, ПТП по вина на водача на л.а. марка „Опел Мерива“, с рег. № В 3870 ТС, застрахован по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда – 26.05.2022 г. до окончателното изплащане на задължението.

В исковата молба ищецът Ш. С. И. твърди, че на 16.10.2021 г. около 10,30 ч. в гр. *** притежаваният от него автомобил „***е бил блъснат отзад от л.а. ***, който е преместен напред от сблъсък с л.а. марка *** управляван от виновния водач ***Х. с несъобразена скорост и неспазване на дистанция. Сочи, че за ПТП е уведомил контролните органи, които след посещение на място са съставили протокол. Сочи, че лекият автомобил на виновния водач е застрахован по застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, която е била действаща към датата на събитието. Сочи, че на 18.10.2021 г. е уведомил застрахователя за събитието, извършен е оглед на автомобила, изготвен е снимков материал и е съставен опис на щетите. Излага, че не е получил полагащото му се застрахователно обезщетение, което счита, че е в общ размер на 4 275,80 лв., а не в размер на сумата от 865,98 лв., която му е изплатена. Поради тази причина предявява и настоящия частичен осъдителен иск. Моли за осъждане на ответника и за присъждане на разноски.

Ответникът *** подава отговор на исковата молба, в който изразява становище за неоснователност на предявения иск. Не оспорва наличието на валидно застрахователно

отношение към датата на събитието, както и настъпилото ПТП. Намира претендирания от ищеца размер на обезщетението за завишен, като излага подробни съображения в тази насока. Моли за отхвърляне на иска и присъждане на разноски.

В съдебно заседание ищецът, чрез процесуалния си представител, поддържа исковата молба. Допуснато е изменение на предявения частичен иск чрез увеличаването му до сумата от 3 388,74 лв.

В съдебно заседание ответникът, чрез процесуалния си представител, поддържа отговора на исковата молба.

Настоящият състав на съда, въз основа на твърденията и възраженията на страните, с оглед събраните по делото доказателства и по вътрешно убеждение, формира следните фактически изводи:

Представено е свидетелство за регистрация /л. 4/, от което е видно, че Ш. С. И. е вписан като собственик на лек автомобил марка ***

От представения Протокол за ПТП № ***/л. 5/, съставен от ***Г.ев /автоконтрольор към ОД на МВР/ се установява, че на 16.10.2021 г., около 10,30 ч. в гр.*** е настъпило ПТП, при което е настъпила верижна катастрофа, в която е увреден процесния автомобил на ищеца „*** който е бил блъснат от л.а. ****, в резултат на удар от водачът на л.а. марка ****_ ***Х., като на същият му е съставен ***.

От опис-заключение по щета на № ***/18.10.2021 /л. 6/ се установява, че на 18.10.2021 г. е извършен оглед от застрахователя на л.а.,*** и са описани увредените детайли.

От останалите писмени доказателства (представени от ответника и включени в застрахователната преписка – л. 29-36) се установява, че процесното МПС, което е причинило уврежданията - лек автомобил ***, е застраховано при ответника със застраховка „Гражданска отговорност“, действаща към датата на ПТП /л. 29/. На 18.10.2021 г. ищецът е подал уведомление за щета /л. 30/. Представени са и калкулациите на претенцията и снимков материал.

От заключението на вещото лице Г. Д. по допуснатата по делото съдебно автотехническа експертиза /л. 54/ се установява, че е приет като механизъм установеното в протокола за ПТП. Описаните вреди по автомобила могат да настъпят при този механизъм. Стойността на щетите по средни пазарни цени е 3 309,37 лв., които увреждания са в причинна връзка с констатирания механизъм. Стойността на щетите при цени на неоторизирани сервиси е 1 885,14 лв.

От заключението на вещите лица Й. М., С. М. и А. Я. по допуснатата по делото тройна съдебно автотехническа експертиза се установява различната средна стойност за възстановяване на автомобила в няколко варианта в диапазона от 3 592,71 лв. до 5304,71 лв. Същевременно вещите лица са посочили, че средната пазарна стойност на процесния автомобил към датата на ПТП е 2 873 лв. В съдебно заседание вещите лица са пояснили, че автомобилът е масов и са разгледали поне 10 налични автомобили, за да определят средната му пазарна стойност.

Въз основа на горната фактическа установеност, настоящият състав на съда формира следните правни изводи:

Предявен е осъдителен иск с правна квалификация чл. 432, ал. 1 КЗ, за заплащане на застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди, който е пряк иск от увреденото лице срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“.

Съобразно разпределената в процеса доказателствена тежест В тежест на ищецът е следвало да докаже наличието на валидно застрахователно правоотношение по договор за застраховка “Гражданска отговорност” между прекия причинител на вредата и застрахователя - ответник към момента на увреждането (не се спори между страните), както и осъществяването на елементите от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД, а именно

реализирането на противоправно деяние (механизма на настъпване на ПТП), виновно причинено от водача на л.а. „***“, от което като пряка и непосредствена последица са настъпили твърдените имуществени вреди в правната сфера на ищеца, в заявения размер. В тежест на ответника е било да докаже, че определеното по процесната застрахователна претенция обезщетение е съответно на действителната стойност за възстановяване на претърпените от ищеца имуществени вреди, че е заплатил същото, както и че претендираното от ищеца обезщетение надвишава действителната стойност на същите.

Между страните няма спор, че е налице валидно сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за л.а. марка „****“ валидна към датата на ПТП, настъпило на 16.10.2021 г. в град Варна, между ищеца и застрахования при ответника водач, последният от които е виновен за настъпване на застрахователното събитие; че ищецът е уведомил застрахователя, както и че по повод застрахователното събитие е заведена застрахователна претенция, по която е изплатено застрахователно обезщетение в размер на 865,98 лв.

Установява се по делото механизмът за настъпване на ПТП и причинната връзка между произшествието и настъпилите вреди. За тях съдът прави извод от съставения констативен протокол и заключението на вещото лице Д.. Видно от тези доказателства механизмът на ПТП е увреждане на процесния автомобил на ищеца *** който е бил блъснат от л.а.*** в резултат на удар от водачът на л.а. марка „*** – ***Х..

Налице е причинна връзка между извършеното деяние и претърпените вреди, като са налице и останалите елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане.

В този смисъл съдът приема, че основният въпрос по делото е какъв е размерът на застрахователното обезщетение за претърпените от ищеца вреди.

Съобразно чл. 386, ал. 1 КЗ, при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което не може да надхвърля застрахователната сума (лимита на отговорност). Съгласно чл. 386, ал.2 КЗ застрахователното обезщетение трябва да бъде равно на размера на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието.

Установява се от заключението на вещите лица, че в случая е налице т.нар. „тотална щета“, доколкото увреждането на автомобила е такова, при което стойността на разходите за необходимия ремонт надвишават 70 на сто от действителната му стойност. В тази връзка ремонтът на увредената вещ е икономически необоснован (нецелесъобразен) и дължимото застрахователно обезщетение следва да се определи по средната пазарна цена на погиналата вещ.

Във всички посочени от вещите лица варианти стойността на ремонта надвишава с повече от 100 процента средната пазарна стойност на вещта. Независимо, че вещите лица не са имали такава задача същите са извършили задълбочено изследване и са посочили средната пазарна стойност на вещта при проверка на над 10 подобни автомобили, поради което и съдът приема така посочената стойност. Ответникът е релевирал възражение относно размера на претендираното от ищеца застрахователно обезщетение, като не е необходимо да има изрични твърдения, че се касае за тотална щета, доколкото този факт подлежи на установяване в хода на процеса на база на събраните по делото доказателства и с оглед определяне на справедливия размер на дължимото застрахователно обезщетение, недопускащ неоснователно обогатяване от страна на ищеца.

В случая от заключението на вещите лица се установява, че пазарната стойност на автомобила към датата на увреждането е 2 873 лв. В тази хипотеза, доколкото е налице тотална щета ремонтът на автомобила на стойност 3 592,71 лв. и нагоре е необоснован. Дължимото застрахователно обезщетение следва да се определи съобразно реално претърпените вреди, които са в размера на 2 873 лв., каквато е пазарната стойност на автомобила. Тази сума следва да се редуцира със заплатената от застрахователя сума от 865,98 лв.

С оглед на горните мотиви, предявеният иск за изплащане на застрахователно обезщетение е изцяло основателен и следва да се уважи за сумата от 2 007,02 лв., като за разликата до 3 388,74 лв. следва да се отхвърли като неоснователен.

По отношение на претендираната законна лихва от датата на исковата молба до окончателното изплащане, съдът намира следното: Разпоредбата на чл. 390 КЗ предвижда, че изплащането на обезщетение по този ред при тотална щета е обусловено от представяне на удостоверение за прекратена регистрация на МПС. Задължението е въведено *ex lege*, т. е. не е в зависимост от ОУ на отделния застраховател. Иницирането на административна процедура не е поставено в зависимост и от това дали застрахователят е изискал документ за дерегистрация или не. Предприемането на тази процедура е в правомощията на потребителя на застрахователна услуга и в негова тежест е представянето на предвидените в закона доказателства с оглед интереса му от поставяне на длъжника в забава. /В този смисъл е постановената непроменена практика на ВКС, изразена в Решение № 44/2015 г. по т.д. № 775/2014 г., I т.о; Решение № 59/2015 г. по т.д. № 1256/2014 г., II т.о. и др./ В настоящия случай, доказателства за прекратяване на регистрацията на МПС /талон/, обезщетение за чието увреждане е предмет на спора, не е депозирано и не се твърди. Представянето на такова доказателство няма отношение към дължимостта на застрахователното обезщетение, но е релевантно към изпадане на застрахователя в забава в зависимост от момента, в който това задължение е изпълнено от потребителя на застрахователна услуга. Не е спорно по делото, че задължението по чл. 390 КЗ не е изпълнено от потребителя, поради което и искът за присъждане на мораторна лихва е неоснователен за периода преди изпълнението на това условие. Ищецът не е ангажирал доказателства и не е изразил становище относно изпълнение на това изискване. Същевременно, по делото липсват доказателства застрахователят недобросъвестно да е попречил за настъпване на дерегистрацията на МПС, с цел да се освободи от заплащане на претендираното обезщетение, поради което и последиците на чл. 25 ЗЗД не намират приложение. Освен това, извод за тотална щета би могъл да бъде направен единствено в хода на исковото производство и въз основа на установените суми за възстановяване на щетите. Не е налице забава на кредитора. С оглед на горното и доколкото вземането за лихва има акцесорен характер спрямо главния дълг, обезщетението за забава - законната лихва, следва да се присъди, считано от датата на представяне пред застрахователя на доказателства за настъпване на обстоятелствата по чл. 390 КЗ.

С оглед изхода на спора следва да се присъдят сторените от страните разноски съобразно уважената и отхвърлената част от иска. Ищецът е представил списък и доказателства за плащане на сумите от 140 лв. държавна такса, 1 050 лв. депозити за вещи лица и 1 400 лв. с ДДС адвокатско възнаграждение. Ответникът е представил списък за сторени разноски от 150 лв. за депозит за вещо лице, като претендира и юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя в размер на 360 лв., предвид цената на иска и броя на проведените съдебни заседания.

Ответникът своевременно е релевирал възражение за прекомерност на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение за процесуално представителство, което е неоснователно, предвид минимално предвиденото възнаграждение по чл. 7, ал. 2, т. 2 и ал. 9, вр. § 2а ДР от Наредба № 1/09.07.2004 г. за МПРАВ, което е в размер на 1 368 лв. с ДДС, като се вземе предвид, че производството е продължило в няколко съдебни заседания и не е отлагано по вина на процесуалния представител. Ищецът е претендирал възнаграждение от 1 400 лв., което не надвишава съществено минимума, поради което и не е прекомерно.

Съдът приема така сторените от страните разноски, като съобразно уважената част от иска в полза на ищеца се следва сумата от 1 533,96 лв., а в полза на ответника съобразно отхвърлената част сумата от 207,95 лв. След съдебна компенсация ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 1 326,01 лв. разноски по делото, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „*** със седалище и адрес на управление: гр. ***, ДА ЗАПЛАТИ на Ш. С. И., ЕГН *****, с адрес: гр. *** сумата от **2 007,02 лв.** /две хиляди и седем лева и две стотинки/, представляваща дължимо застрахователно обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в увреждане на задна броня, лйсна лява задна броня, лйсна дясна задна броня, капачка теглич задна броня, врата на багажник, стоп десен, калник заден десен, стоп ляв, престилка задна, гредна напречна багажник и амортизатор задна броня PVC на собствения на ищеца лек автомобил марка ***, причинени в резултат на реализирано на 16.10.2021 г. в гр. Варна, ПТП по вина на водача на л.а. марка „*** застрахован по договор за застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника, ведно със законната лихва върху главницата, считано от представяне на удостоверение от ищеца за прекратена регистрация на МПС, на основание чл. 432, вр.чл. 390 КЗ, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата от **1 381,72 лв.** /хиляда триста осемдесет и един лева и седемдесет и две стотинки/, представляваща разликата между уважената част от 2 007,02 лв. и предявения размер от 3 388,74 лв.

ОСЪЖДА „*** със седалище и адрес на управление: гр. *** ДА ЗАПЛАТИ на Ш. С. И., ЕГН *****, с адрес: гр. *** сумата от **1 326,01 лв.** /хиляда триста двадесет и шест лева и една стотинка/, представляваща сторени от ищеца разноси по делото, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

Дължимите от ответника суми могат да се заплатят по посочената от ищеца банкова сметка с IBAN: ***, с титуляр адв. Й. А..

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с въззивна жалба пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____